

ma. Vse priprave so v teku. Vse prijatelje ljudske prosvete v domači župniji vabimo, da javijo svoj pristop k novemu prosvetnemu društvu in se udeležijo ustanovnega občnega zbora. Slavnostno predavanje o nalogah katoliškega prosvetnega dela bo imel g. profesor dr. Hohnjec iz Maribora. Naši prijatelji iz sosednih župnij prijazno vabljeni.

Ljutomer. Proslavo Brezmadežne smo radi koncerta koroških pevcev preložili letos na nedeljo dne 10. decembra. Mesto običajne akademije vprizorimo letos krasno versko igro: »Sultanova hčerka in dobri vrtinar (Kristus)«, od francoskega pisatelja Geona. Veličina imenovanega oderskega dela ne obstoja v dejanju, saj nastopa samo pet oseb, pa v treh dejanjih, temveč v vsebini vloge princezinje, ki predstavlja iskanje Boga. Še le ob dobrem vrtinarju je srečna, njega vzljubi, z njim hoče v njegovo kraljestvo. Nekaj povsem novega, duhovnega, globoko verskega. Pričakujemo, da bo predstava vžgala, enako kot lansko leto »Sleherneke«. Ne zamudite, domačini in sosedji, prilike duhovnega užitka.

Št. Andraž pri Velenju. Tukajšnje Katoliško prosvetno društvo ima v nedeljo dne 10. decembra, ob treh popoldne, v prostorih društvene knjižnice svoj redni letni občni zbor. Vabljeni vsi člani in drugi naši prijatelji k polnoštevilni udeležbi! — Odbor.

Poljčana. Z veseljem smo sprejeli vest, da je naše Katoliško prosvetno društvo zopet vpostavljeno. Bilo nam je že res dolg čas po dobrem pouku in po poštenem razvedrilu. Kar smo v teh dolgih mesecih zamudili, moramo popraviti in nadaljevati naše delo v duhu prave prosvete. Dobrega čtiva smo pogrešali, ker je bila knjižnica zaprta. A sedaj hvala Bogu imamo zopet knjige. Mladina rada čita in se uči, a tudi starejši radi segajo po lepi in koristni knjigi. Poznati moramo našo književnost, to je lepe povesti in pesmi, pa tudi koristna gospodarske in gospodinjske knjige. V naši knjižnici imamo poleg zabavnih veliko poučnih knjig. Pridite po nje, da vam ne bo dolgčas v dolgih zimskih večerih, in si izobrazite duha in srce. Po večmesečnem odmoru so naši vrli fantje in dekleta vprizorili lepo veseligr »Zameten vlake«. Igrali so krasno. Nastopil je tudi pevski zbor pod vodstvom g. organista Čuka. Vrli fantje in dekleta, ne u-

strašite se dela, le vztrajno naprej po začetni poti!

Brežice. Cerkveni koncert. Tukajšnji mešani pevski in mladinski zbor priredita prihodnjo nedeljo dne 10. t. m., v tukajšnji frančiškanski cerkvi cerkveni koncert, in sicer ob pol 4. uri popoldne. Ves spored koncerta obsega 12 točk. Izmed katerih bo štiri izvajal na orgle g. profesor Matija Tomc iz Št. Vida nad Ljubljano. Višek vsega koncerta pa bo znani 30. psalm »Le v te, Gospod, zaupam se«, ki ga izvajajo vse pevci in godbeniki, s spremljanjem orgel. Nedeljski koncert bo prireditel, kakršne v Brežicah še nismo slišali. Da bo do uspeha popolen, nam jamčijo naši pevci, katere že poznamo iz letošnjih uspešnih nastopov, ter njihov agilni pevovodja g. organist Vlado Lempel. Zato, Brežičani in okoličani, ne zamudite v nedeljo izredne prilike in se odzovite v obilnem številu vabilu prirediteljev!

Iz zgodovine dopisnice in razglednice.

Leta 1865 je imel nemški poštni svetnik Štefan prepire s svojim vinskim trgovcem. Dolgo časa sta si pisarila sem in tja ter na koncu vseh prerekanj bi še bil rad pristavil g. svetnik v zaključnem pismu besede: »Hodite k vragu!« V sveti jezi je zapisal omenjene besede in naenkrat ga je prišla misel: Kaka potrata, za teh par psov uporabiti kar celo pismo! To se mora spremeniti! Pet minut za tem je že bila izumljena dopisnica, po 10 dneh raztolmačena v posebni spomenici javnosti in po treh tednih odklonjena od mednarodnega poštnega odbora.

Edini, ki je pokazal zanimanje za res praktično iznajdbo, je bil avstrijski vrhovni poštni mojster pl. Kolbensteiner. Počakal je še tako dolgo, da je napisal in objavil v dunajskem listu »Neue Fr. Presse« v 26. številki leta 1869 neki dr. Emanuel Hermann iz Celovca članek o narodno gospodarskih koristih in prednostih dopisnice. Dne 1. oktobra istega leta je prišla dopisnica v avstrijski poštni promet.

Razglas.

Ker so se pripetili slučaj, da je bil daljnovid poškodovan vsled nepravilnega podiranja dreves v bližini električnih daljnovidov elektrarne Fala d. d., pozivamo vse posestnike, ki nameravajo podirati visoka drevesa 30 m levo in desno od daljnovidov, da to javijo predhodno 8 dni pisмено ravnateljstvu Elektrarne Fala d. d. v Mariboru.

V slučaju pa, da posestnik ne obvesti elektrarne o nameravanem podiranju dreves in to izvrši brez našega nadzorstva ter bi se pri tem povzročila škoda na daljnovidu, je dotični posestnik v polni meri odgovoren za nastalo škodo. 1203

Elektrarna Fala d. d., Maribor,
Vrazova ulica 2.

Eno leto za tem je sprejela dopisnico tudi Nemčija. Izbruhnila je vojna med Francozi in Nemci leta 1870. Iznajdba dopisnice je bila posebno dobrodošla dopisovanju med bojnim poljem ter zaledjem. Deset milijonov dopisnic je bilo leta 1870 poslanih od nemških vojakov iz Francije v Nemčijo.

Za prvo razglednico gre zahvala nemškemu črkostavcu Švarcu iz Oldenburga. Tatu in tašči je poslal dopisnico, ki je bila za 15. avgust 1870 posebnost. Levo zgoraj v kotu je bil z odtiskom upodobljen trobentač in pod njim 7 vrstic broječa kitica pesmice, katero je hitro zložil sam.

Prva razglednica je bila sprejeta s priznanjem in Švarc jo je hotel izrabiti kot vir lahkega zaslužka. Izgotovil je več vrst s podobami opremljenih dopisnic, ki so romale vse v denar. Na Švicarskem je drug črkostavec pograbil Švarčevo iznajdbo in ustanovil prvo zalogo razglednic. Na teh dopisnicah že vidimo mesta: Zürich, Nürnberg itd.

Monakovski litograf Ludvik Zrenner

vice kot poziv na dvo-boj. Ako je vitez pogljal pred viteza rokavico, je to pomenilo, da bo prišlo med obema do krvavega obračuna. Plemenite ženske so začele tekom let okrašati rokavice z zelo dragocenimi vezinami, dragulji in so jim skušale dati prijeten vonj z različnimi dišavinami.

V 30 letih 10 milijonov samomorov.

Socijalno - politični odbor Društva narodov je izdal statistiko, iz katere je razvidno, da je izvršilo od 1. januarja 1901 do 31. decembra 1931 10 milijonov oseb samomor. To število je ravno tako visoko kakor žrtev svetovne vojne.

— jo je ubil. Kakor se tasoč in tisočkrat dogajajo take reči na svetu.«

»Ne, gospod Boltežar, Tim je veterinjak z masikatero napako, takih slabih dejanj pa, ki mu jih prisojate vi, ni zmožen. To je izključeno.«

»No, tako le ostanite pri svojih mislih, dokler vam ne dokažem ravno nasprotno. Vsa vas je šla gledat umorjeno Blanco, ko je ležala v gasilnem domu na mrtvaškem odru, le vaš Tim ne; vsa vas je šla k pogrebu, le Tim ne. Zakaj ne? Saj ga sicer človek povsod vidi, kjerkoli se kaj zgodi. Mogel ni, vest ga je grizla; tedaj je bled kakor stena dirjal okrog, kakor mi je pravila Padovka; seveda, neumna ženska misli, da ga je Biankina smrt tako potrla. Da, celo bolan je ležal v postelji cel dan.«

»To je res, Tim je tedaj nekaj dni ležal v postelji. Imel je influenco.«

»Lepa influenza! No, gospod Hubert, jaz bom tega naličkanega podleža razkrinkal. Le zanesite se name.«

Ločila sva se. Samoten sem šel po cesti v kreber. Mesec je svetil, zvezde so se bleščale, v dolini

so sladko peli slavčki. In tukaj sta stala dva moža, ki sta se razgovarjala kakor dva policaja v zatohli stražnici.

Moje misli so se napotile nazaj k Eriki Grubelnik. Tudi ona se ni mogla odtrgati od tega strahotnega dogodka v začetku pomladi. V majniški noči, ko sva sama korakala drug poleg drugega, je mislila na to. Gozd ni mesto, kjer se hitro vse opravi in pozabi. Še čez dvajset let bodo govorili ljudje v tej dolini med gozdovi o Biankini smrti, morebiti ženini z nevesto pri veseli svatbi; morebiti mati s svojimi otroki na izprehodu poletni večer. — —

Ko sem prišel domov, je prišel v mojo sobo Tim. Opazil sem, da je bil zmeden in rekel je potro:

»Milostljivi gospod, sicer moram odpovedati četrto leto prej; toda prosil bi milostljivega gospoda, da me odpusti iz službe čimprej.«

»Zakaj pa, Tim?«

»Prosim, da bi mi ne bilo treba praviti razlogov. Rad bi skoraj od tod — jutri že!«

»Oho — jutri že!«